

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА БОР
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ 2020.

1. ПРЕГЛЕД РЕАЛИЗАЦИЈЕ УТВРЂЕНИХ ДЕЛАТНОСТИ

● **Куповина књига** – Планом је за ову намену предвиђено 2.3000.000 рсд. Биле су планиране две набавке, у мају и новембру, али због стања у буџету није реализована ниједна. Мада је у току октобра 2020. усмено договорено да ће бити могућа набавка за 300.000 динара, до 23.11. до када је било могуће огласити набавку и спровести процедуру, НББ није добила писану сагласност да набавку реализује. Укупан број купљених књига у 2020. је 0. Потрошено је 0 рсд.

● **Укупан број набављених књига у 2020. (по инвентару) је 2819.**

Начин набавке:

Начин набавке	НБ Бор	Завичајно	Огранци	Укупно
Куповина*	1156	/	437	1593
Откуп МКРС	812	1	/	813
Поклон организација	158	10	36	204
Поклон појединаца	166	15	4	185
Замена за изгубљену	11	/	/	11
Сопствена издања	/	/	/	/
Локални обавезни примерак	/	12	/	12
Стари фонд НБ Бор	/	1	/	1
Укупно	2303	39	477	2819

* Књиге које су у табели приказане као купљене, припадају куповини у 2019. али су инвентарисане у 2020.

У 2020. није било куповине књига. Током године фонд монографских публикација је попуњаван књигама купљеним у 2019, чије инвентарисање је започето крајем 2019. и настављено у 2020, затим књигама добијеним из откупа МК и добијених на поклон од појединаца и организација. Као последица изостале куповине књига у 2020. години, укупна годишња набавка НБ Бор мања је за 1204 књиге или за 80% у односу на број набављених књига у 2019. години (4023).

Набавка по одељењима:

- Фонд Дечјег одељења броји 18.312 библиотечких јединица. У току године приновљено је 527 дечијих књига. У односу на 2019. годину, принова књига за децу је мања за 25%.
- Позајмно одељење за одрасле има укупно 66.512 у фондovima. Годишња принова ових фондова је 1838 књига (1048 на одељењу за књижевност и језик, 728 на одељењу стручне књиге, 62 књиге на страном језику). У односу на претходну годину принова у 2020. је мања за 32%. Фонд на одељењу за одрасле чини 65% укупног фонда монографских публикација НБ Бор.
- Одељење посебних фондова завршило је годину са 15.636 књига. Приновљено је у 2020. за 287 књига, што је 14% мање него у 2019. Удео овог фонда чини 15% укупног фонда НББ.
- Фонд монографских публикација на Завичајном одељењу је у току 2020. године приновљен за 39 књига, што је за 6 књига више него у 2019. На крају 2020. године овај фонд броји укупно 2335 књига, што је 2% укупног фонда монографских публикација НБ Бор.

Приликом годишњег расхода у 2020. укупно је расходована 321 јединица (169 на дечјем, 134 на одељењу за књижевност и језик и 18 на одељењу стручне књиге). Одлуку о годишњем отпису донео је Управни одбор НБ Бор 29. јануара 2021. године.

● **Фонд монографских публикација у НББ**

На дан 31. децембра 2020. године, стварно стање књижног фонда Народне библиотеке Бор чини укупно 133.336 књига, укључујући и фондове у четири сеоске библиотеке.

Одељење	31. 12. 2020.
Дечје	18.312
Позајмно одрасли (К, С)	66.512
Посебни фондови	15.636
Завичајно одељење	2335
Огранци	30.541
Укупно	133.336

Стварно стање фонда у огранцима, закључно са 31. 12. 2020.

Огранак	Стварно стање
Брестовац	8176
Злот	8596
Доња Бела Река	8197
Кривељ	5572
Укупно	30.541

Стварно стање фондова у огранцима је увећано бројем књига набављених у 2020, за укупно 477 књига. Према начину набавке, доминира куповина (92%) у односу на поклон (8%). Али, те купљене књиге су набављене путем јавне набавке спроведене у 2019. Годишњег отписа није било у огранцима у 2020. години.

● Фонд серијских публикација у НББ

Одељење	Стање по инвентару	Стварно стање	Набавка у 2020.	У COBISS-у
Одељење посебних фондова	2917	199 наслова 1575 годишта	37 наслова (19 инвент. и 18 неинвентрисана)*	199 наслова 1575 годишта
Завичајно	213	213 (+1280 неинвент. јединице)	37 јединица (14 часописа и 23 новине)	48 наслова 213 годишта

На Завичајном одељењу у 2020. је преинвентарисан формат 1 монографских публикација. Из фонда формата 1 излучено је 79 јединица које су раније грешком биле инвентарисане као монографске и интегрисане су у фонд серијских публикација. Остало је још 29 јединица формата 2 да се истим поступком у 2021. пренесе из фонда монографских у фонд серијских публикација. У COBISS током 2020. није унета ниједна инвентарска јединица, односно годиште серијских публикација.

На Одељењу посебних фондова фонд периодике је приновљен за укупно 37 наслова – 33 часописа и 4 новине, а у 2020. је инвентарисано 19 часописа. Годишња набавка периодике је нешто мања у односу на број који је стандардима предвиђен (40). Сви набављени наслови су у штампаном облику, а корисницима су били доступни поједини наслови и електронски.

Према начину набавке, плански је набављено, односно купљено је 4 наслова часописа или 21% укупно набављених, а 15 наслова је добијено као поклон, што је 79 % укупног броја наслова који су инвентарисани.

Периодика на Одељењу посебних фондова је електронски обрађена и претражива. Постоји каталог наслова (са поднасловима), који је корисницима доступан у штампаном облику на Информативном одељењу.

За библиотечке огранке набавља се *Добро јутро*, ревија намењена пољопривреницима и љубитељима природе

Прва три месеца 2020. за кориснике је набављана и дневна штампа и недељници (*Политика*, *Данас*, *Блиц*, *Време*, *НИН*, *Недељник*, *Спортски журнал*, *Политикин збавник* и *Мали забавник*). Међутим, због ванредног стања и потоњих ситуација престало се са куповином дневне штампе и часописа нешто због забрањеног окупљања и задржавања у читаоницама, нешто због оштрих мера штедње које је предузео градски буџет.

● Осталу библиотечко-информациону грађу, која се чува на Завичајном одељењу НББор, чини: Картографска грађа: географске карте 98 (у 2020. није било набавке)

Исечци из штампе: 7418 чланака (у 2020. није било набавке)
 Рукописна грађа: 216 рукописа (у 2020. набављено 5)
 Некњижна грађа: 339 (у 2020. набављено 11 CD и DVD, 1 на USB)
 Видео снимци: 25 (у 2020. није било набавке)
 Филмских трака: 7 (у 2020. није било набавке)
 Плакати: 420 (у 2020. набављено 3)
 Разгледнице: 230 (у 2020. није било набавке)
 Програми манифестација: 1015 (у 2020. није било набавке)
 Позивнице и пропратни материјал: 1012 (у 2020. набављено 6)
 Туристички водичи: 322 (у 2020. није било набавке)
 Каталогизациони изложби: 20 (у 2020. набављено 5)
 Звучна грађа: 0
 Негативи: 7227 (у 2020. није било набавке)
 Фотографије: укупно у фонду 49.911 јединица (дигиталне и на папиру); стање по књизи инвентара 192 фотографије.

● **Сталне програмске активности у оквиру јавне културно-просветне делатности, због специфичног рада у епидемиолошкој ситуацији коју је изазвала заразна болест COVID-19, највећим делом нису остварене.**

У кратким периодима када је НББ радила у свом уобичајеном режиму, реализована су 3 представљања књига (Саша Илић – добитник НИН-ове награде; Ана Вучковић – ужи избор за НИН-ову награду; Марина Раичевић – завичајни стваралац); 2 изложбе фотографија (ФК Балкан и „Дневник о мами“ завичајних аутора Стефана и Бошка Ђорђевића); 3 културноуметничка програма; 4 предавања; 3 радионице са средњошколцима на тему медијске писмености и 4 радионице за децу и акредитован стручни семинар за библиотекарске јавних и школских библиотека са темом *Селфи из библиотеке: рад са децом и младима на промоцији читања*. Издавачку делатност чини само *Бележница* 39-40.

Није било традиционалних представљања књига поводом Светског дана књиге за децу (2. април) и Светског дана књиге и ауторских права (23. април) нити су могли на устаљени начин бити реализовани *Дани књиге, Дечја недеља, месец књиге...*

Укупно 7 програма Дечјег одељења посетило је 140 детета, а 12 програма за одрасле посетило је 450 суграђана. Укупна физичка посета програмима који су реализовани у НББ је 590.

Интензивирани су најразличитији облици дигиталног рада. Одржан је блог *Клуб књигољубаца* и сајт НББ у смислу постављања битних информација које се тичу рада и функционисања јавне градске библиотеке у време ванредног стања у Републици Србији; постављани су постови који се тичу дисеминације општих информација из области културе, уметности и образовања, а које су могли бити значајне или занимљиве корисницима НББ и корисницима сајта уопште; постављани су постови који се тичу локалне културе и живота и обичаја Борана; промовисан је дигитални садржај НББ на друштвеним мрежама чиме је НББ активно учествовала у акцији министарства културе „Дигитална солидарност“. Преко зум платформе реализовано је 8 радионица са средњошколцима, 5 двочасовних виртуалних састанка читалачког кружока у програму „Добар, лош, з(н)ао“ Културног центра Рекс, онлајн представљен роман *Љубавна песма* Срђана Срдића. Активно се учествовало у припреми и реализацији разних активности у оквиру пројекта „Новим путевима у нову будућност организације Шта би кустосирање могло/требало да буде“, пројекта „Приче између зидова“, урађена у два блога на тему рудника у Бору (Борски рудник у Србији: рад и пејзаж током 20. века; Штрајк у борском руднику 1930-их: први европски еколошки протест) у оквиру тематске колекције Индустијско наслеђе у оквиру пројекта Заједничка култура у Европеани.

● У оквиру издавачке делатности штампан је часопис за библиотекарство, књижевност и културу *Бележница*, двоброј 39-40. и монографска публикација „О фотодокументацији Француског друштва борских рудника“ Драгана Стојменовића.

● **Матичне функције у библиотечкој делатности на територији Борског округа.** Народна библиотека Бор (НББ), на основу законских овлашћења, обавља матичне функције у библиотечкој делатности на територији Борског округа. У мрежи библиотека овог подручја у 2020. години радиле су укупно 53 библиотеке и библиотечке јединице о којима матична служба НББ доставља податке Народној библиотеци Србије за базу МБС. Од укупно 53 библиотеке које су на подручју матичности,

44 је уписано у Централни регистар Народне библиотеке Србије. Огранци (осам стационарних и један покретни – библиобус) не уписују се у регистар.

У складу са *Правилником о садржини и начину вођења регистра библиотека*, матична служба НББ ажурирала је податке ради евиденције и уписа промена у централни регистар библиотека Србије.

Урађени су извештаји о раду НББ у 2019. години и анализе рада одељења и огранака (о књижном фонду, броју корисника и коришћења библиотечко-информационе грађе) и дати су предлози за побољшање рада. У 2020. започет је рад у новој бази података *Мрежа библиотека Србије* што је захтевало веће ангажовање у обучавању запослених у библиотекама на подручју Борског округа. Са почетком уноса података у нову апликацију, показале су се одређене неправилности и нелогичности у програму, на шта је указивано програмерима како би се уочене мањкавости отклањале и програм унапредио. Упркос тешкоћама у савладавању новог програма и онлајн уносу податка у апликацију МБС, матична служба НББ је уз инструкције и координираним поступком проследила Одељењу за истраживање и развој библиотечког система Народне библиотеке Србије извештаје о пословању у 2019. свих јавних, специјалних и школских библиотека са подручја своје матичности. У другој половини године започео је и унос података за 2020. годину, односно за школску 2019/2020, за школске библиотеке.

Матичној служби НББ су достављени годишњи извештаји о раду библиотека у Неготину, Кладову и Мајданпеку за 2019. Увидом у годишње извештаје ове три општинске библиотеке са подручја матичности, сагледани су постигнути резултати и тешкоће у остваривању планираних активности, са циљем да матична библиотека помогне у домену својих надлежности.

У складу са исказаним потребама, стручно-саветодавна помоћ је у 2020. пружена 106 пута, углавном телефонским путем и електронском поштом.

На рад НББ у 2020. години значајно је утицало спровођење мера које је Влада РС донела због појаве заразне болести COVID-19, у циљу заштите од опасности по здравље и живот целокупног становништва. Матична служба НББ није обавила ниједан надзор над стручним радом библиотека јер су планирани надзори у 2020. били сви ван Бора, а због проглашених ситуација како у Бору, тако и у Неготину и Мајданпеку и измењеног режима рада у јавним и школским библиотекама нисмо успели да усагласимо термине.

Од три планирана програма у 2020. у оквиру сталног стручног усавршавања кадрова, реализован је само један акредитован програм, 15. октобра 2020, са темом *Селфи из библиотеке: рад са децом и младима на промоцији читања*. Аутори програма су били Милица Матијевић из Народне библиотеке „Димитрије Туцовић“ из Лазаревца и Елизабета Георгијев из Народне библиотеке „Детко Петров“ из Димитровграда. Програму је присуствовало 15 учесника.

Библиотекар матичне службе НБ Бор је у јануару присуствовао обуци за рад у новој апликацији МБС; два библиотекара одељења обраде књига била су на курсу ВБС-а на тему редакције CONOR базе; у јуну је директор НББ учествовао на форуму „Креативна Европа 2020“ (Ниш); у септембру је један библиотекар присуствовао седници УО БДС-а; директор и уредник културних програма у НББ присуствовали су стручно-научном скупу „Библионет“ (Врање); и два библиотекара су учествовала на међународној конференцији „Покретне библиотеке на путу до удаљених корисника“ (Кладово). У онлајн формату као регистровани учесници, пратили смо саветовање Завичајни фондови - развој, теме и тенденције 2000-2020 (26. и 27. новембра), Конференцију Библиотекарског друштва Србије (14-16.12), и предавања са Конференције Cobiss Meet.

2. ОБИМ И КВАЛИТЕТ УСЛУГА

● Укупан број корисника уписаних у 2020. години, заједно са огранцима је 1731 (у односу на 2019 мање за 37%):

- број уписаних у граду је 1527 (819 одраслих + 708 деце до 14 година),
- број уписаних у селима је 204 (у Злоту 94, у Брестовцу 40, у Доњој Белој Реци 43 и у Кривељу 27)

Број одраслих корисника је мањи у 2020. за 389 или за 32%. Број деце до 14 година учлањених у 2020. мањи је него у 2019. за 497 (41%). Важно је напоменути да је у чланство Дечјег одељења Народне библиотеке Бор уписано је 12,6% од укупног броја уписаних ученика у основним школама у Бору. То је до сада најмањи проценат ученика који користе услуге НББ.

У односу на претходну годину, укупан број корисника у селима је мањи за 117 или за 36%. Према подацима у последњих пет година, у 2020. се бележи најмањи број учлањених корисника у огранцима.

• Број посета и коришћења библиотечке грађе у 2020.

Одељење	Посете	Коришћење библиотечко-инфо. грађе у граду			Укупно	Информ.
		Моногр.	Серијске	Некњиж. / др. грађа		
Информативно	2183	/	705	/	705	2528
Дечје	5067	13194	15	/	13209	1462
Поз. за одрасле	11173	30612	/	/	30612	25678
Завичајно	320	155	560	5570	6285	2363
Пос. фонд	221	406	/	/	406	148
Периодика	3	/	3	/	3	
Међубиб. поз.	30	35	/	/	35	63
Укупно	18.997	44.402	1.283	5.570	51.255	32.242

Позајмно одељење за одрасле обухвата одељење за књижевност и језик и стручно одељење и збирни подаци дати у овоме извештају преузети су из COBISS-а (сегмент Статистика), те укупни податак о коришћењу монографских публикација на позајмном одељењу за одрасле у 2020. (30612 јединица) подразумева трансакције позајмица ван библиотеке, резервације и слободне и заузете грађе, додељивање резервисане грађе члану, продужење рока позајмице, враћање/брисање грађе из евиденције код члана, враћање са задршком.

Аутоматизација позајмице библиотечко-информационе грађе у НБ Бор омогућила је корисницима да од куће, посредством свога рачунара, преко COBISS OPAC-а у оквиру сервиса *Моја библиотека*, резервишу или продуже позајмљену грађу.

Број претраживања на овај начин је било 10.584, при чему је приказано 19.701 испис.

Резервација грађе од куће, преко COBISS OPAC-а, телефонски и у самој библиотеци је 474, а број јединица чији је рок позајмице продужен на сопственом рачунару, путем прозора «Грађа домаће библиотеке», је 440. Коришћена је и могућност отказивања резервације – укупно 51 резервација.

У 2020. је број посета Библиотеци у граду мањи за 45% у односу на 2019. годину. Разлоге не треба посебно објашњавати ако се имају у виду услови у којима је Библиотека радила. Ипак, важно је напоменути да се овај податак од 18.997 посета односи само на физичке доласке корисника, и тај број не обухвата онлајн посете Библиотеци ради информисања и ради различитих трансакција позајмица ван Библиотеке (претраживање, резервисање, продужење рока враћања грађе).

Ако се упореде подаци о коришћењу различитих врста грађе у 2020. са подацима из претходне године, онда се уочава смањење свих врста грађе: монографских публикација за 41%, серијских публикација за 69%, некњижне и друге грађе за 51%.

Када је реч о коришћењу периодике, може се уочити континуирани тренд смањења броја корисника и коришћења периодике, што је и у ранијим извештајима истицано, независно од ванредних околности у којима је Библиотека радила у 2020. То се може тумачити истовременим постојањем дигиталних форми истог садржаја, којима је приступ слободан и брз преко телефона или рачунара, те све то генерално утиче на малу читаност периодике у библиотеци.

Поред позајмице штампане грађе, корисницима су се давале и информације, укупно 37.242, што је скоро дупло већи број у односу на 2019. годину (бележене су и информације дате телефонски).

Међубиблицотечком позајмицом је коришћено 35 јединица: 9 књига и 19 скенираних текстова за наше кориснике и 7 књига по захтеву корисника других библиотека.

У горњој табели нису дати подаци о броју коришћења делова фонда о чијем коришћењу се води одељенска евиденција, а односи се на:

- књиге за лектуру – 1507 (765 на Дечјем и 742 на Одељењу за одрасле)
- књиге за адолесценте, А фонд – 475
- књиге на страном језику – 65

Уз податке о физичким посетама корисника и коришћењу грађе, значајно је регистровање онлајн посета:

- 10.392 посете сајту НБ Бор, у оквиру којих је отворено 3650 страница, што је у просечно 3,5 стране по посети.
- 115.469 посета сајту *Дигитални завичај* (35% више него 2019. иако сајт два месеца није функционисао)
- 3580 прегледа блога *Клуб књигољубаца*
- 264 онлајн читања *Бележнице*

- 100 прегледа садржаја на Јутјуб каналу Библиотеке
- 6 коришћења сервиса *Питај библиотекара*

Податак о годишњем обрту књижног фонда је један од релевантних показатеља рада сваке библиотеке. Ако се узме у обзир смањен број радних дана у 2020. и смањена учесталост позајмљивања грађе због измењеног начина рада и редукованог радног времена Библиотеке у време ванредних ситуација, онда не изненађује што **обрт фонда у библиотеци у граду 0,44** заостаје скоро пет пута од стандарда. Свакако да је овако мали обрт фонда једна од последица неповољних околности у којима је библиотека радила у време епидемиолошке ситуације.

Годишњи **обрт фонда у огранцима је 0,02**. Збирни број посета је 1259, а број коришћених јединица је 2403: Злот – 401 (578 коришћења); Брестовац – 410 (1078 коришћења); Доња Бела Река – 356 (623 коришћења); Кривељ – 92 (124 коришћења).

Проблеми од утицаја на обим и квалитет услуга

► **Епидемиолошке околности** негативно су се одразиле на целокупно пословање и деловање Библиотеке. Зато нумерички показатељи који се изводе из библиотечке статистике, не могу бити реални показатељи успешности рада Библиотеке у 2020. с обзиром на то да се током године није радило у редовним условима. Мањи број радних дана у години и промењено радно време и начин рада у ванредним условима утицало на кориснике који навикнути на традиционалне начине коришћења библиотечких услуга још увек недовољно користе видљивост Библиотеке на интернету.

► **Изостанак куповине књига у 2020.** је утицао да број књига којим су приновљени библиотечки фондови буде мањи чак за 80% у односу на претходну годину. Због, приметан је пораст коришћења онлајн ресурса Библиотеке, али не у мери у којој би се очекивало.

► **Недостатак стручних радника** условљава да запослени библиотекарски раде више различитих библиотечких (и не само библиотечких) послова што има последице и на квалитет и на квантитет урађеног. Немогућност да се запосли информатичар – систем инжењер успорава процес дигитализације библиотечко-информационе грађе. Књижничарка из Брестовца је половином 2020. отишла у пензију те два књижничара раде у четири сеоска огранка (три дана у Злоти у Доњој Белој Реци и два дана у Брестовцу и Кривељу).

► **Услови рада и ниво услуга у сеоским библиотекама** у Брестовцу, Злоту и Кривељу, због недостатка средстава и подршке локалне самоуправе, као и становништва самих месних заједница, остали су непромењени. Сви дугогодишњи проблеми остали су исти. **Неопходно је уређење или адаптација простора, набавка нове опреме, увођење интернета и аутоматизација библиотечког пословања, боље грејање** у зимском периоду. Још увек није могуће планирано унапређење техничких услова рада у сеоским библиотекама у циљу укључења четири огранка са подручја града Бора у јединствен библиотечко-информациони систем. **Сеоски огранци још увек немају интернет. Није урађена мрежа и не могу да се реше проблеми око давања wі-шифре из рачунара из месне канцеларије, како би и рачунари у библиотекама имали интернет конекцију.** Изузетак је Брестовац јер се налази у слободној WіF зони.

► Особе са инвалидитетом, поготову оне које користе колица, имају могућност да уђу у библиотеку, али не и да приступе фонду. **Библиотеци је потребан спољашњи лифт** како за кориснике са инвалидитетом тако и за старије особе којима степениште представља баријеру.

► **Недостаје простор** у библиотеци у граду за још једну читаоницу, простор за матичну службу, културну, јавну и издавачку делатност.

3. ТЕХНИЧКА ОПРЕМЉЕНОСТ И УЛАГАЊЕ

На крају 2019. НББ је имала: 27 умрежених рачунара, 6 лап-топа, 2 таблет рачунара, смарт телевизор и хедсет за виртуелну реалност 10 ласерских штампача, 1 матрични и 2 штампача у боји и 1 фото-штампач, 1 мултифункционални уређај (скенер, штампач и копирај уједно), 6 баркод читача, 3 баркод штампача, 3 термална штампача реверса, 5 скенера, 1 фотокопир, 3 пројектора, тв и двд плејер, дигиталну камеру и 2 фотоапарата, 2 бежична микрофона, инфосталак, 15 табли од плуте ради реализације изложби, 1 модерацијску таблу, презентер, апарат за корицење и апарат за

пластификацију, у сали за програме озвучење, велико платно за пројекције, 40 рамова за фотографије, велики читаонички сто и 70 столица. Цео простор библиотеке климатизује 10 уређаја.

У 2020. од опреме није набављено ништа и стање је остало непромењено.

4. КАДРОВСКА И ОРГАНИЗАЦИОНА ПРОБЛЕМАТИКА

► Бројно стање кадрова

Крај 2020. НББ је дочекала са 22 запослена – 20 запослених на неодређено и 2 радника на одређено време.

У библиотечно-информационој делатности ради 17 библиотечких радника (16 + директор) сви на неодређено време. Образовна структура: 1 доктор филолошких наука у звању библиотекар саветника; 6 (5 + 1 директор) са високом стручном спремом – звање виши дипломирани библиотекар, 4 са вишом стручном спремом – звање виши књижничар, 6 са средњом стручном спремом (2 самостална књижничара и 4 књижничара); у општој служби 3 са основном школом (хигијеничарке) на неодређено време.

У 2020. рачуноводством су се бавила 2 радника на одређено време – 1 са високом стручном спремом и 1 са средњом стручном спремом.

► Реална потреба за кадровима

Радећи у две смене, библиотека у граду, са 14 запослених на библиотечким пословима, има тачно по једног стручног радника за свако одељење у једној смени, тако да било какво одсуствовање неког радника са посла оставља упражњено место на том одељењу.

Ступањем на снагу Правилника о ближим условима за дигитализацију библиотечно-информационе грађе (Службени гласник 102/17 од 15.11.2017.) наметнули су се и **приоритети за запошљавање**. Члан 6 овог Правилника одређује ближе услове за обављање послова дигитализације библиотечно-информационе грађе и извора у погледу техничке опремљености, простора и кадрова, и у тачки 3, став 2 каже: „матичне библиотеке – најмање два запослена лица са најмање основним струковним студијама из области природно-математичких или техничко-технолошких поља“. Народна библиотека Бор нема ни једног радника са овим образовањем.

Поред ових радника за функционисање делатности неопходан је један филолог и библиотекар-информатичар (са катедре на Филолошком факултету у Београду)

Због последица рационализације НББ је и 2021. дочекала без службе рачуноводства, тако да је приоритет примање на неодређено бреме дипломираног економисте, који већ ради финансијско планирање и извршење, вођење набавки и набавки на које се закон не примањује, архивске послове и послове деловодног протокола и остале опште послове, и обрачунски радник. Постоји и реална потреба за правником јер је НББ једна од ретких матичних библиотека у Србији која га још увек нема, а одговорна је за стручни рад 54 библиотеке у 4 општине и праћење и поштовање законских одредби.

Библиотеци недостаје и мајстор, који би обављао мање водоводне, столарске и електро поправке, фотокопирање, и био обучени за репарирање књига (пошто се пронађе простор за књиговезницу), а по добијању аутомобила био би и возач.

5. ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА у 2020.

Економска класификац ија	Опис	Средства из буџета	Средства из републике	Укупна јавна средства
6	7	8		11
	ПРИХОДИ	25,593,209.20	186,932.39	25,780,141.59
411100	Плате, додаци и накнаде запослених	18,387,830.31	0.00	18,387,830.31
412100	Доприноси за пензијско и инв.осигурање	2,114,600.54	0.00	2,114,600.54
412200	Доприноси за здравствено осигурање	946,973.30	0.00	946,973.30
413100	Накнаде у натури	58,704.00	0.00	58,704.00
414100	Исплата накнада за време одсуствовања с посла на терет фондова	0.00	186,932.39	186,932.39

414300	Отпремнине и помоћи	264,829.50	0.00	264,829.50
414400	Помоћ у медицинском лечењу запосленог или члана уже породице и друге помоћи запосленом	0.00	0.00	0.00
415100	Накнаде трошкова за запослене	289,968.00	0.00	289,968.00
416100	Награде запосленима и остали посебни расходи	472,639.80	0.00	472,639.80
421100	Трошкови платног промета и банкарских услуга	28,959.41	0.00	28,959.41
421200	Енергетске услуге	1,190,553.31	0.00	1,190,553.31
421300	Комуналне услуге	75,823.41	0.00	75,823.41
421400	Услуге комуникација	79,935.56	0.00	79,935.56
421500	Трошкови осигурања	78,077.00	0.00	78,077.00
421900	Остали трошкови	3,025.00	0.00	3,025.00
422100	Трошкови службених путовања у земљи	69,643.88	0.00	69,643.88
422200	Трошкови службених путовања у иностранству	0.00	0.00	0.00
423200	Компјутерске услуге	55,000.00	0.00	55,000.00
423300	Услуге образовања и усавршавања запослених	285,936.78	0.00	285,936.78
423400	Услуге информисања	169,385.00	0.00	169,385.00
423500	Стручне услуге	36,800.00	0.00	36,800.00
423700	Репрезентација	0.00	0.00	0.00
423900	Остале опште услуге	0.00	0.00	0.00
424200	Услуге образовања, културе и спорта	100,500.00	0.00	100,500.00
424300	Медицинске услуге	0.00	0.00	0.00
424900	Остале специјализоване услуге	22,000.00	0.00	22,000.00
425100	Текуће поправке и одржавање зграда и објеката	0.00	0.00	0.00
425200	Текуће поправке и одржавање опреме	59,750.00	0.00	59,750.00
426100	Административни материјал	19,968.00	0.00	19,968.00
426300	Материјали за образовање и усавршавање запослених	51,700.00	0.00	51,700.00
426600	Материјали за образовање, културу и спорт	0.00	0.00	0.00
426800	Материјали за одржавање хигијене и угоститељство	40,550.00	0.00	40,550.00
426900	Материјали за посебне намене	0.00	0.00	0.00
465100	Остале текуће дотације и трансфери	679,526.40	0.00	679,526.40
482100	Остали порези	0.00	0.00	0.00
482200	Обавезне таксе	0.00	0.00	0.00
512200	Административна опрема	0.00	0.00	0.00
512800	Опрема за јавну безбедност	0.00	0.00	0.00
515100	Нематеријална имовина	10,530.00	0.00	10,530.00
	УКУПНО РАСХОДИ	25,593,209.20	186,932.39	25,780,141.59
	УКУПНО ПРИХОДИ	25,593,209.20	186,932.39	25,780,141.59

Све обавезе из 2020. плаћене су закључно са 1.2.2021. тако да НББ нема ненамирених обавеза према добављачима.

„Средства из републике“ која су у табели јесу исплаћена боловања.

У табели се не виде средства која су за НББ из министарства пренета по основу пројекта суфинансирање матичних функција зато што су она уплаћена на наменски градски рачун за трансфере са других нивоа власти, и тако бивају представљена као финансирање из буџета. То јест, средства која је град Бор определио за функционисање Народне библиотеке Бор у 2020. години била су увећана током године за наменски трансфер из Министарства културе РС, што се у табели не види издвојено јер су била уплаћена на број рачуна града за трансфере од других нивоа власти, и тако су се утопила у средства града.

На основу уговора Министарства културе и информисања о суфинансирању матичних функција у 2020. години број: 630-02-33/2019-02 од 11.2.2020, и решења о преносу средстава број 630-02-33/2019-02 од 27.1.2020. године, средства су добијена и пренета на рачун Буџета Града Бора у

износу од 300.000,00 динара. Пошто је због измењених услова рада изостао велики број планираних активности, утошено је само 112.539,88. Извршен је повраћај средстава Министарству културе и информисања у износу од 187.460,12 динара.

Просечна бруто зарада за 22 запослена у НББ у 2020. је 69.467,98 дин. (нето 50.561,68 дин)

6. ОЦЕНА СТАЊА И ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА ПОБОЉШАЊЕ СТАЊА

► **Ургентно потребно увећање масе за зараде и промена Одлуке о максималном броју запослених у НББ како би се увећао број запослених за бар још два радна места. Неопходно је омогућити НББ да, ако већ због постојећих закона не може да запосли нове високообразоване раднике, не предузима никакву рационализацију запослених.**

► Простор библиотеке, иако је наменски пројектован и грађен 1970. у оквиру Дома културе, не може више да прати развој делатности. По Стандарду, НБ Бор би требало да располаже површином од 1.225 до 2.100 m² а тренутно има 1113 m². Недостаје још једна читаоница, простор за матичну службу, културну, јавну и издавачку делатност, гардероба, књиговезница. Овај проблем би донекле, али ипак значајно, решили грађевински радови унутар библиотеке (постоји незасвођен простор између 1. и 2. спрата) чиме би се добило додатних 73 m². У оквиру градског буџета за 2021. опредељена су средства за израду пројектно-техничке документације за међусупратну конструкцију.

► **Неопходна реконструкција и санација 7 тоалета.**

► Библиотеци је потребан спољашњи лифт, ради услуживања старијих корисника и посебно корисника са инвалидитетом. Особе у количима имају могућност да уђу у библиотеку, не и да приступе фонду. Лифт са спољашње стране зида Библиотеке омогућио би приступ фондовима на Позајмном одељењу за одрасле, и истовремено учинио доступном и галерију и библиотеку Музеја рударства и металургије.

► НБ Бор је неопходан аутомобил како би на ваљан начин обављала своју делатност како у општини Бор тако у целом Борском управном округу.

► Полице за књиге су старе, а рачунарску опрему „нагриза зуб времена“ тако да свака принова не успева да унапреди делатност већ само замењује ону нужну за пословање а коју је „време прегазило“.

► Недостаје опрема за видео надзор. НББ ће покушати да потребна средства добије конкурисањем код министарства правде за средства опортунитета.

► По Стандарду од основне техничке опреме недостаје савремена техничка опрема за слабовиде и особе са телесним недостацима.

► За остварење плана и програма рада **у сеоским огранцима неопходно је санирати простор како би постао енергетски ефикасан и боље га технички опремити:** обавезни су рачунари са приступом интернету и по један штампач и скенер за сва 4 огранка; набавити столице за дечји кутак и нове полица за књиге у Злоту и Брестовцу; неопходно је набавити и грејна тела која ће ефикасно грејати просторе библиотека. **Приоритет има огранак у Злоту где је неопходна реконструкција електричне инсталације, спуштање плафона и постављање изолације (минерална вуна) на плафон и зидове како би простор постао енергетски ефикаснији.**

7. ОЦЕНА РАДА УПРАВНОГ ОДБОРА

У 2020. одржано је 12 седница УО.

На 1. седници (10.1.2020) усвојен је записника са 11. седнице УО од 27.12.2019. године; разматран Финансијски план Народне библиотеке Бор за 2020. годину који је заведен под бројем 13 од 10.1.2020. године, са прилогом обрасци линијског буџета са Прилозима 1 и 3 заведен под бројем 14 од 10.1.2020. године и са прилогом обрасци програмског буџета заведен под бројем 15 од 10.1.2020. године и донета је одлука о усвајању.

На 2. седници (17.1.2020) усвојен је записник са 1. седнице УО од 10.1.2020. године; разматран је Програма рада Народне библиотеке Бор, који је усаглашен са Финансијским планом за 2019. годину и доношење одлуке (извештавала директор Весна Тешовић) и донета одлука о усвајању; донета је одлука о упућивању директора на службена путовања у току 2020.

На 3. седници (24.1.2020) усвојен је записник са 2. седнице УО од 17.1.2020. године; Разматран је Финансијски план Народне библиотеке Бор за 2020. годину, са прилогом обрасци линијског буџета са Прилозима 1 и 3 и са прилогом обрасци програмског буџета и донета Одлука о усвајању; разматран је Годишњи план јавних набавки Народне библиотеке Бор за 2020. која садржи

набавке на које се закон не примењује и јавне набавке мале вредности и донета Одлука о усвајању; разматран је Извештај Комисије за расход и репарацију – фонд монографских публикација (подносилац извештаја Виолета Стојменовић, Драгица Радетић) и Обрачун годишњег отписа библиотечке грађе и донета је Одлука о отпису библиотечке грађе фонда монографских публикација Народне библиотеке Бор – годишњи отпис за 2019. годину; разматран је Извештај о попису имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2019. (известилац Марија Радосављевић, заменик председника комисије) и донета је Одлука о усвајању.

На 4. седници (10.2.2020) усвојен је записник са 3. седнице УО од 24.1.2020. године; Разматране су Измене Извештаја о попису имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2019. и донета Одлука о усвајању; разматран је Распоред квота за потрошњу за први, други, трећи, четврти квартал 2020. године и донета одлука о усвајању.

На 5. седници (28.2.2020) усвојен је записник са 4. седнице УО од 10.2.2020. године; Разматран је Годишњи финансијски извештаја Народне библиотеке Бор за 2019. годину и донета је Одлука о усвајању.

На 6. седници (20.3.2020) усвојен је записник са 5. седнице УО од 28.2.2020. године; Разматран је Финансијски план Народне библиотеке Бор - Суфинансирање матичних функција за 2020. годину, са прилогом обрасци линијског буџета са Прилозима 1 и 3, и са прилогом обрасци програмског буџета и разматран је Годишњи план јавних набавки Народне библиотеке Бор - Суфинансирање матичних функција за 2020. годину, који садржи јавне набавке мале вредности и набавке на које се закон не примењује и донете су одлуке о усвајању.

На 7. седници (20.5.2020) усвојен је записник са 6. седнице УО од 20.3.2020. године; разматран Извештај о раду Народне библиотеке Бор за 2019. годину и донета одлука о усвајању.

На 8. седници (20.8.2020) усвојен је записник са 7. седнице УО од 20.5.2020. године; разматран Предлог плана рада Народне библиотеке Бор за 2021. и донета Одлука о усвајању; разматран Предлога Финансијског плана Народне библиотеке Бор за 2021. са пројекцијама на 2022. годину и 2023. годину, и донета Одлука о усвајању.

На 9. седници (28.9.2020) усвојен је записник са 8. седнице УО од 20.8.2020. године; разматран Финансијски план Народне библиотеке Бор за 2020. годину после другог ребаланса градског буџета са прилогом обрасци линијског буџета са Прилозима 1 и 3 и са прилогом обрасци програмског буџета и донета Одлука о усвајању; разматран Годишњи план јавних набавки Народне библиотеке Бор за 2020 годину, који садржи набавке на које се закон не примењује и јавне набавке мале вредности и донета Одлука о усвајању; разматран Распореда квота за потрошњу за први, други, трећи, четврти квартал и Правилник о раду Народне библиотеке Бор и донете су одлуке о усвајању.

На 10. седници (6.11.2020) усвојен записник са 9. седнице УО од 28.9.2020. године; донет је Правилник о ближем уређењу планирања набавки, спровођења поступака набавки и праћења извршења уговора о набавкама; донет је Правилник о отпису ситног инвентара; донета је Стратегија управљања ризицима у Народној библиотеци Бор за период 2020–2022; донето је Решење о именовању комисије за редован годишњи попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2020. и донета Одлука о редовном годишњем попису и образовању комисије за попис имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2020.

На 11. седници (26.11.2020) усвојен је записник са 10. седнице УО од 6.11.2020. године; донета Одлука о измени и допуни Правилника о отуђењу основних средстава, ситног инвентара и потрошних материјала у Народној библиотеци Бор (бр. 396 од 6.11.2020)

На 12. седници (3.12.2020) усвојен је записник са 11. седнице УО од 26.11.2020. године; донета Одлука о усвајању Правилника о измени и допуни Правилника о раду Народне библиотеке Бор (бр.339 од 23.9.2020)

У Бору, 23. фебруара 2021.
дел. бр. 60

Весна Тешовић
Директор Народне библиотеке Бор